

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

The Development of Learning Activities in Cooperation with STAD Techniques on the
Democratic Approach of Good Citizens Social Studies Religion and Culture Group Grade 4.

อภินันท์ ศรีสุภาพ¹ และชนะชัย อวนวัง²

Aphinan Srisuphap¹ and Chanachai Unawang²

¹นักศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

²อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Received: 21 January 2022

Revised: 11 April 2022

Accepted: 15 April 2022

¹Master Student in Social Studies Faculty of Educational Administration Rajabhat Maha Sarakham University

²Lecturer from the Faculty of Education Rajabhat Maha Sarakham University

Corresponding Author Email: aphinansrisuphap2564@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเปลือยหนองตูป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวนนักเรียน 20 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 นักเรียน 20 คน มีผลคะแนนผ่าน เกณฑ์ 16 คน นักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งผลคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 2) ดัชนีประสิทธิผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีผลคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ กลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการฝึกทักษะกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ดี ($\bar{x}=4.27$)

คำสำคัญ: การพัฒนากิจกรรม, การเรียนรู้, เทคนิค STAD

Abstract

This research consists purposes were 1. To develop effective group learning activities with STAD technique according to 75/75 2. To study the index of effectiveness in developing group learning activities with STAD technique 3. To study students' satisfaction with the development STAD cooperative learning activities is quantitative research. The research tool was a questionnaire with the sample group being the 4th grade students at Ban Nue Nong Toub School. Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office, District 1, 20 students from a specific selection. The data collected from the questionnaire were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation. The results showed that 1) The development of group

learning activities with effective STAD technique according to 75/75 criteria, 20 students had a passing score of 16. defined is not less than 75% of students 2) The index of effectiveness in developing group learning activities with the STAD technique has scores that meet the specified criteria. and 3) the students' satisfaction towards the development of cooperative learning activities with STAD technique had average scores of satisfaction in practicing social studies, religion and culture skills in the Good level ($\bar{x}=4.27$).

Keywords: Development Activities, Learning, STAD Technique

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวว่า การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนเพื่อพัฒนาตนเอง และให้ทุกคนเกิดความสามารถและกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติการกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของทั้งสองระดับรวมอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดความไม่คล่องตัวและเกิดปัญหาการพัฒนาการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมควรแยกเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น.20)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันซึ่งทุกคนต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้นแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งแนวคิดหลักของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจหรือการร่วมมือกันเรียนรู้เป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, น.12)

พลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตย หมายถึง พลเมืองที่มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมายดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เป็นสังคมและประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงหลักการทางประชาธิปไตย หลักการทางประชาธิปไตยที่สำคัญ ได้แก่ 1) หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน หมายถึง ประชาชนเป็นเจ้าของ อำนาจอสูงสุดในการปกครองรัฐ 2) หลักความเสมอภาค หมายถึง ความเท่าเทียมกันในสังคมประชาธิปไตย ถือว่าทุกคนที่

เกิดมาจะมีความเท่าเทียมกันในฐานะการเป็นประชากรของรัฐ ได้แก่ มีสิทธิเสรีภาพ มีหน้าที่เสมอภาคกัน ไม่มีการแบ่งชนชั้นหรือการเลือกปฏิบัติ ควรดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่ข่มเหงรังแกคนที่อ่อนแอหรือยากจนกว่า 3) หลักนิติธรรม หมายถึง การใช้หลักกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกัน เพื่อความสงบสุขของสังคม 4) หลักเหตุผล หมายถึง การใช้เหตุผลที่ถูกต้องในการตัดสินใจหรือยุติปัญหาในสังคม 5) หลักการถือเสียงข้างมาก หมายถึง การลงมติโดยยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในสังคมประชาธิปไตย ครอบครัวยุคใหม่ จึงใช้หลักการถือเสียงข้างมากเพื่อลงมติในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างสันติวิธี 6) หลักประนีประนอม หมายถึง การลดความขัดแย้งโดยการผ่อนหนักผ่อนเบาให้กัน ร่วมมือกันเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญหลักการทางประชาธิปไตยจึงเป็นหลักการสำคัญที่นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมได้

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD มุ่งเน้นกิจกรรมของผู้เรียนมากกว่าผู้สอนการจัดสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้และสามารถจัดการเรียนรู้ตามแบบการสอนอื่นใดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแรกที่ได้รับการพัฒนาขึ้นที่มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ที่เรียกว่า Student Teams-Achievement Divisions: STAD เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่วัดความสามารถของผู้เรียน โดยการทำแบบทดสอบย่อยแล้วนำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนซึ่งไม่เท่ากัน โดยนำคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกกลุ่มเดียวกันมารวมกันถาคคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดกลุ่มก็จะได้รับการยกย่องหรือรางวัลตามที่ตกลงไว้ (Slavin, 1987, p.23-24)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและมีแนวคิดว่าวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือจะช่วยพัฒนาโดยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และแก้ปัญหาหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม และบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือกัน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มฝึกให้เป็นผู้นำที่ดี เป็นผลทำให้สมาชิกของกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านเปลือยหนองตบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากโรงเรียนมีบริบทที่เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 คือ ศึกษาดัชนีประสิทธิผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.249) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.80–1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25–0.75 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เป็นไปตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม/คะแนนผ่านเกณฑ์	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย	จำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์	ร้อยละของนักเรียนผ่านเกณฑ์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
20	30/25	26	22	24.65	82.16	16	80	1.00

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียน 20 คน มีผลคะแนนทดสอบท้ายวงจรที่ 2 ได้แก่ จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นคะแนนผ่านเกณฑ์ 25 คะแนน นักเรียนได้คะแนนสูงสุด 26 คะแนน ได้คะแนนต่ำสุด 22 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทั้งหมดคิดเป็น 24.65 คะแนน คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.16 จำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ 16 คน นักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80 จากผลการทดสอบย่อยท้ายวงจรปฏิบัติที่ 2 ดังกล่าว พบว่า ผลคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

2. การศึกษาดัชนีประสิทธิผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 20 คน ทำการทดสอบหลังเรียน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยการดำเนินการพัฒนากิจกรรม 2 วงจรปฏิบัติ หลังจากได้ดำเนินการกิจกรรมเรียนรู้ครบทั้ง 2 วงจรปฏิบัติการแล้วโดยใช้แบบทดสอบ 2 แบบ โดยใช้เกณฑ์การผ่านที่กำหนดไว้คือนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า ผลคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมพบว่าคะแนนค่าเฉลี่ยการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 20 ข้อ พบว่าความพึงพอใจในการฝึกทักษะกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.27$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 พบว่า การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 นักเรียน 20 คน มีผลคะแนนทดสอบท้าย วงจรที่ 2 ได้แก่ จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นคะแนนผ่านเกณฑ์ 25 คะแนน นักเรียนได้คะแนนสูงสุด 26 คะแนน ได้คะแนนต่ำสุด 22 คะแนน คะแนนเฉลี่ยทั้งหมดคิดเป็น 24.65 คะแนน คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.16 จำนวนนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ 16 คน นักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80 จากผลการทดสอบย่อยท้ายวงจรปฏิบัติที่ 2 ดังกล่าว พบว่า ผลคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 20 คน ทำการทดสอบหลังเรียน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยการดำเนินการพัฒนา กิจกรรม 2 วงจรปฏิบัติ หลังจากได้ดำเนินการกิจกรรมเรียนรู้ครบทั้ง 2 วงจรปฏิบัติการแล้ว โดยใช้แบบทดสอบ 2 แบบ โดยใช้เกณฑ์การผ่านที่กำหนดไว้คือนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป พบว่า ผลคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมพบว่าคะแนนค่าเฉลี่ยการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 20 ข้อ พบว่า ความพึงพอใจในการฝึกทักษะกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.27$)

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมในการนำเข้าสู่บทเรียนนั้นผู้วิจัยได้ใช้สถานการณ์ต่างๆ เพื่อสร้างความสนใจสร้างแรงจูงใจและเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนการสอนบทเรียนทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจและกระตือรือร้นมีความพร้อมที่จะเรียน สอดคล้องกับสุกัญญา จันทรแดง (2556) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการทำงานร่วมกันในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความคิดของนักเรียนเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมืออยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาทักษะนักเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนให้มีการบูรณาการทักษะให้เชื่อมโยงองค์ความรู้ ทำให้นักเรียนเกิดทักษะ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกแผน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน จากการสอบถามนักเรียนก่อนการจัดทำแผน และมีเนื้อหาสาระที่มีขอบเขตการเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ซึ่งเรียงจากกิจกรรมง่ายไปหายาก สอดคล้องกับสุกัญญา จันทรแดง (2556) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้หลังได้ดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไปทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น สอดคล้องกับสินยา ประทีปวัฒนพันธ์ (2558) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องความน่าจะเป็นของนักเรียนห้องเรียน สสวท. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 E ร่วมกับการเรียนแบบ STAD พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 E ร่วมกับการเรียนแบบ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งสาเหตุมาจากนักเรียนสอบหลังจากการปิดยาวจากเทศกาลปีใหม่ และมีนักเรียนบางคนที่ต้องเตรียมตัวไปแข่งขันทักษะวิชาการจึงทำให้ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนมากพอ

4. ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความคิดด้านเจตคติต่อการเป็นวิชาชีพที่พัฒนาสู่สังคมโลกอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้เข้าใจกระบวนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ทำให้เกิดความพึงพอใจในการสนใจเรียน สอดคล้องกับทัศนีย์ บุตรอุดม (2552) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสมการและการแก้สมการ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการ เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรคำนึงถึงความสนใจของนักเรียน ไม่เร่งรัดและใจร้อนให้ความกับความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดการเรียนรู้ควรตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล กิจกรรมควรกระตุ้นนักเรียนได้ฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลายและให้แรงเสริมเมื่อนักเรียนทำได้ดีและถูกต้อง

1.2 ควรมีการพัฒนาให้นักเรียนที่อ่อนในเรื่องการเรียนรู้เพื่อฝึกความพร้อมให้มีทักษะทุก ๆ ด้านพร้อม ๆ กันเพื่อการเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้กิจกรรมอย่างหลากหลายในการเรียนรู้ในลักษณะอื่นตามแนวคิดและทฤษฎีอื่น

2.2 ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นอื่น ๆ

2.3 ควรมีการทดลองการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เชื่อถือได้และมีความเที่ยงตรงมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ขณะชัย อวนวงษ์ ที่คอยให้คำแนะนำ ปรึกษา ดูแลเอาใจใส่และเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัยครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน

เป็นอย่างสูงที่ให้ความรู้ จนผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการทำงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเปือยหนองตูบที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยหรือจัดทำวิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คุณงามความดีอันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่ บิดา มารดา อันเป็นที่เคารพยิ่งและคณาจารย์ผู้ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจน ทุก ๆ ท่านที่ให้ความสนใจช่วยเหลือจนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- _____. (2554). *การประกันคุณภาพของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ทัศนีย์ บุตรอุดม. (2552). *การพัฒนาแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสมการและการ แก่สมการกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะ*. (การศึกษา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กทม: ตักสิลาการพิมพ์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2542). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน
- ลียานา ประทีปวัฒนพันธ์. (2558). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องความน่าจะเป็นของนักเรียนห้องเรียนสสวท.ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับการเรียนแบบ STAD*. (วิทยานิพนธ์ วท.ม.). สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวาน กราฟฟิค จำกัด
- สุกัญญา จันทร์แดง. (2556). *ผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 6 (2), น.567-581
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative Learning: Theory, Research and Practice*. Boston: Allyn and Bacon.